Urinezuur: meer dan jicht?

Haio: VERRESEN Nils , KUL
Promotor: DEGRYSE Jan
Praktijkopleider: SCHREURS Erik

Context: In 2016 werden in Belgie meer dan 6 miljoen urinezuurbepalingen in de ambulante praktijk vergoed (1). De indicatiestelling is niet gekend. Volgens Domus Medica is een uricemiebepaling enkel aangewezen bij jicht (2). Recent onderzoek wijst steeds meer op het belang van urinezuur als cardiovasculaire risicofactor, zijn rol in progressie van nierlijden en de pathogenese van arteri?le hypertensie en metabool syndroom(3?8).

Onderzoeksvraag: Kunnen we het aantal zinloze urinezuurbepalingen in ??n huisartsenpraktijk terugdringen en hyperuricemische patiënten zinvol behandelen?

Methode: Gedurende 6 maanden werd in ??n huisartsenpraktijk gewerkt met een lijst van zinvolle indicaties voor uricemiebepaling. Nadien werd het aantal bepalingen retrospectief kwantitatief en kwalitatief vergeleken met de urinezuurbepalingen in een zelfde periode van het jaar voordien. Tenslotte werd in een vraaggesprek gepeild naar de ervaringen van de deelnemende artsen.

Resultaten: Het totaal aantal urinezuurbepalingen nam af van 531 naar 103. De kans dat een urinezuurbepaling leidde tot een vaststelling van hyperuricemie steeg van 17% naar 48%. In 73% van de gevallen werd de uricemie bepaald in de context van diureticagebruik, een eGFR kleiner dan 60ml/min of de opvolging van urinezuurverlagende medicatie. Alle 42 patiënten met hyperuricemie kregen advies over levensstijlaanpassingen. Bij 13 patiënten was een medicatie-aanpassing mogelijk. Uit het postinterventioneel vraaggesprek bleek dat de deelnemende artsen de interventie te belastend vonden en maar beperkt overtuigd waren over de meerwaarde.

Conclusie: Het aantal urinezuurbepalingen kon met 80% beperkt worden door het invoeren van een lijst met zinvolle indicaties. Een verdere daling zou kunnen worden bereikt indien uricemie enkel in het kader van urinezuurkristalpathologie bepaald wordt. De voorgestelde indicaties zijn een geschikt alternatief voor de huisarts die rekening wil houden met de toenemende evidentie dat hyperuricemie mogelijk gelinkt is aan tal van pathologie?n. In afwachting van verdere onderzoeksresultaten zal detectie en behandeling van hyperuricemie een discussiepunt blijven.